

MUSEON KOKOELMAN AVAAMINEN VERKOSSA

Kirsi Salmela ja Juha Jukkara

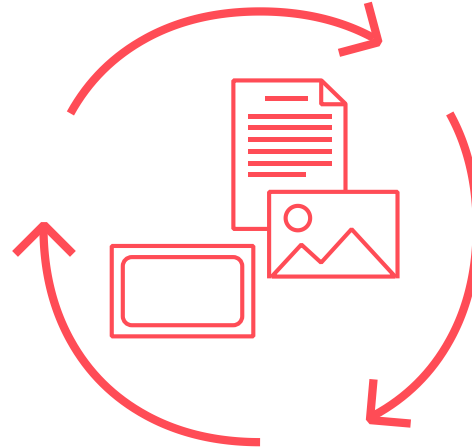
28.4.2021

ME KOPIOSTOSSA...

edustamme

45:n jäsenjärjestömme kautta yli 50 000 suomalaista luovan työn tekijää ja useita satoja tuhansia ulkomaisia tekijöitä ja kustantajia

helpotamme

teosten käyttöä oppilaitoksissa, yrityksissä ja julkishallinnossa myöntämällä lupia teosten käyttöön

tilitämme

tekijänoikeuskorvauksia sekä suoraan luovan alan ammattilaisille että jäsenjärjestöillemme, jotka jakavat ne edelleen esimerkiksi apurahoina ja palkintoina

ME KOPIOSTOSSA...

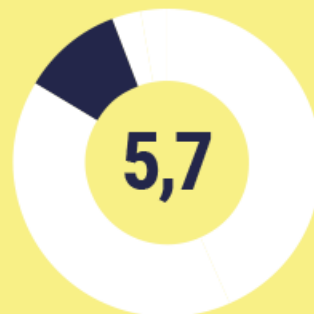
- **helpotamme** teosten käyttöä oppilaitoksissa, yrityksissä ja julkishallinnossa myöntämällä lupia teosten käyttöön
- **tilitämme** tekijänoikeuskorvaukset jäsenjärjestöillemme, jotka jakavat ne edelleen esimerkiksi apurahoina ja palkintoina sekä suoraan luovan alan ammattilaisille
- **tutkimme** teosten käyttöä korvausten keräämistä ja jakamista sekä lupatuotteiden kehittämistä varten
- **vaikutamme** yhteiskunnallisesti luovan työn tekijöiden aseman ja tekijänoikeuksien vahvistamiseksi

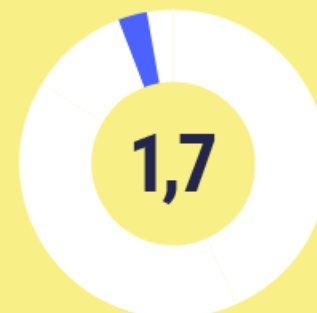
Tuottojen jakauma 2020

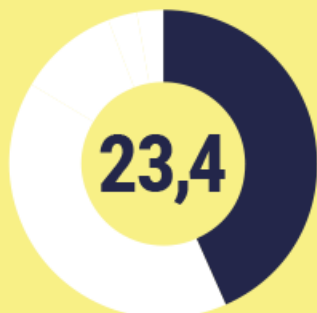
Julkaisujen valokopiointi ja digitaalinen käyttö

Yksityisen kopioinnin hyvitys

Lainauskorvaus ja välityspalvelut

Audiovisuaalisten teosten käyttö

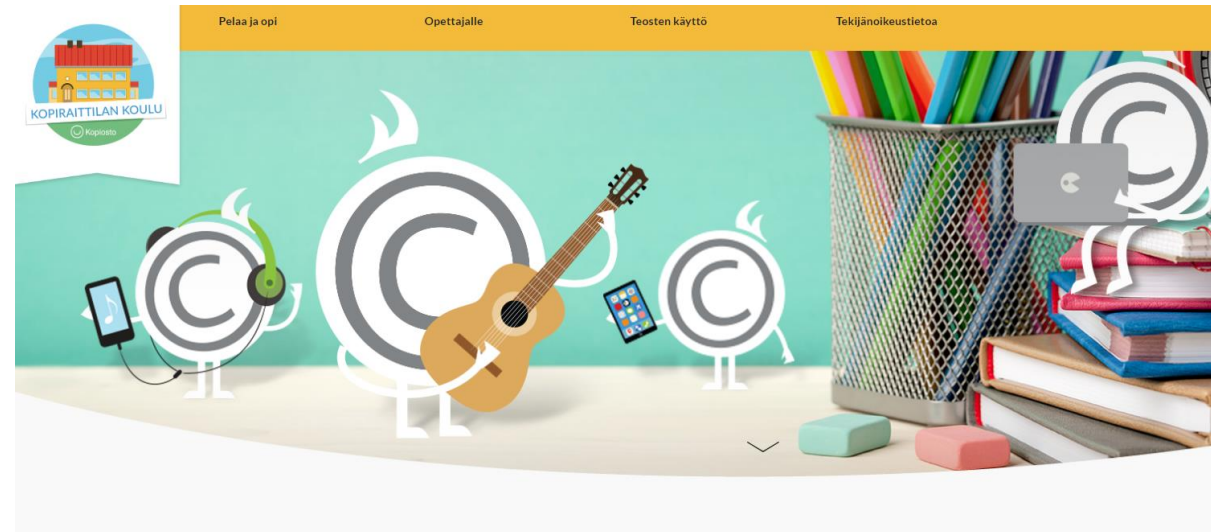
53,9 M€

OKM:n luovan kulttuurin määrärahat AVEKille

TEKIJÄNOIKEUSTIETOA VERKOSSA

- Opettajille suunnattu tekijänoikeustietopaketti sekä pelillistä ja muuta opetusmateriaalia verkossa
  - Omat materiaalit eri kouluasteille
  - Maksuton palvelu suomeksi ja ruotsiksi
- Toimii myös muille tekijänoikeustiedon löytämiseksi ja omien tekijänoikeustaitojen testaamiseksi
  - Esim. Kopiraittilan korkeakoulu (www.kopiraittila.fi/korkeakoulu)

www.kopiraittila.fi

Tuotatko sisältöä verkkoon?

Lisätietoa: www.c-info.fi

- ©-info on verkkosivulle liitettävä standardikuvake
- Klikkaamalla ©-infoa verkkosivuston käyttäjä löytää helposti sivustolla olevien sisältöjen tekijä- ja käyttöoikeustiedot
- Jos käyttöoikeustiedoksi valittu Kopioston kopiointilupa, mahdollistaa käyttöraportoinnin kuvakkeen kautta Kopiostolle
- Mahdollistaa yhteydenotot oikeudenhaltijalle luvan pyytämiseksi sisällön muuhun käyttöön
- ©-infon käyttö on maksutonta

KOKOELMIEN AVAAMINEN VERKKOON

- Museoiden kokoelmia on digitoitu viime vuosina yhä enemmän ja järjestelmällisemmin
- Verkkonäyttelyt ja kokoelmien avaaminen verkossa lisää teosten saavutettavuutta ja näkyvyyttä
- Taidekokoelmien avaamisesta verkkoon on sovittu Kuvaston ja Museoliiton kanssa vuonna 2017
  - Useat museot ovat tehneet Taidekokoelmat verkossa –sopimuksen
  - Valokuvat, julisteet, pienpainatteet eivät ole sopimuksen piirissä

TEKIJÄNOIKEUKSISTA

- Museon kokoelmissa tekijänoikeuden suojaamia teoksia
  - Kun kokoelma avataan verkkoon, kyse teoksen kappaleen valmistamisesta (teoksen digitoiminen tai kuvaaminen) ja välittämisestä yleisön saataville
  - Edellyttää tekijän /oikeudenhaltijan lupaa, jos tekijänoikeus voimassa
  - Teoskappaleen omistaminen ei luo tekijänoikeutta -> Tekijänoikeus on teoksen tekijällä
- Tekijänoikeuden voimassaolo riippuu, mistä teoksesta on kysymys
  - Kirjalliset ja taiteelliset teokset: 70 vuotta tekijän kuolinvuoden päättymisestä
  - Valokuvat, jotka eivät ylitä teoskynnystä: 50 vuotta kuvanottamisvuoden päättymisestä
  - Tekijän kuoleman jälkeen tekijänoikeudet siirtyvät perillisille

KYSELY MUSEOILLE KEVÄÄLLÄ

MUSEOLIITON JA KOPIOSTON TAVOITE

1. Kartoittaa nykytilannetta ja tulevaisuuden toiveita liittyen valokuvien ja pienpainatteiden avaamiseen verkkoon
2. Etsiä museoita helpottavia ja yksinkertaisia tekijänoikeudellisia kokonaisratkaisuja digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämiseen ja kokoelmien avaamiseen verkkoon
3. Saada käyttökorvausten arvioimiseksi kokonaiskuva kokoelmista

KYSELYLLÄ SELVITETÄÄN

- Kokoelmien koko ja sisältö
  1. Valokuvat
  2. Pienpainatteet
    - Näistä ei ole saatavilla tilastoitua tietoa
    - Kuinka paljon, minkä tyyppisiä, onko tekijä(t) ja/tai julkaisuvuosi tiedossa
    - Pienpainatteita ovat esim. julisteet, postikortit, exlibrikset, kiiltokuvat, puuha- ja värityskirjat, paperinuket, pelit, mainokset, esitteet, hinnastot, tuotekuvastot, käsiohjelmat, ohjeet, kalenterit ja vastaavat
- Arvio, mikä osuus kokoelmasta on tekijänoikeuden suojaama
  - Tavalliset valokuvat ja valokuvateokset (teoskynnyksen ylittävä valokuva)
  - Pienpainatteet yleensä tekijänoikeuden suojaamia teoksia

KYSELYLLÄ SELVITETÄÄN

- Millaisia käytäntöjä museoilla on aineistoluovutuksien oikeuksista sopimisessa
  - Onko tapana tehdä luovutussopimus tai muu asiakirja
  - Onko käytäntö muuttunut vuosien aikana
  - Mitä on tekijänoikeuksien luovuttamisesta sovittu ja kenen kanssa yleensä sovitaan
  - Mahdollista esim. lähettää luovutussopimus Museoliitolle
- Nykytilanne kokoelmien avaamisessa verkkoon
  - Onko museo avannut jo kokoelmia verkkoon tai onko aikomuksena avata
    - Miten huomioitu tekijänoikeusasioita
      - Esim. julkaistu vain tekijänoikeudesta vapaita, sovittu erikseen, ei mitenkään jne.
      - Tarkoitus EI ole arvioida tekijänoikeudellista luvanmukaisuutta tms.
    - Millaisia aikeita avata kokoelmia verkkoon
    - Toiveita, jos olisi saatavilla jokin luparatkaisu Kopiostosta

SEURAA MEITÄ

Tilaa Kopioston uutiskirje:

- www.kopiosto.fi/tilaa uutiskirje

Seuraa meitä:

Facebook, LinkedIn, Twitter ja Instagram: @Kopiosto

Facebook: @kopiraittila

LUOVAN TYÖN ASIALLA

Ota yhteyttä:

Kirsi.salmela@kopiosto.fi

Juha.Jukkara@kopiosto.fi

